

Anne Hjalmsø fra samlingen:
"Det værste til sidst", 2015

UTILSIGTET HÆNDELSE

Hun holdt sin fars hånd. Den var benet som et skelet, en tanke hun straks forsøgte at gøre utænkt. Hun tvang sig til at huske den kraftige næve, der kunne spænde om en mursten eller varme en lille piges fingre, når hun trængte til det.

"Du skal gå hjem, lille skat. Jeg skal alligevel sove nu." 5

Lettelsen strømmede igennem hende sammen med et nap af dårlig samvittighed. Der lå mindst tre timers arbejde og ventede på computeren. Hun var bagud med alt og havde også været nødt til at aflyse pasningen af børnebørnene. Hun var ked af at have sat sin datter i forlegenhed. Han fik et kys på den hule kind. Hendes 10 læber blev våde af hans tårer.

"Jeg kommer igen i morgen."

Hun kunne ikke sove, lå og forestillede sig, at faren også var vågen og bange. Han havde altid støttet hende og været stolt af hende. Gennem hele livet havde han vist vejen for hende. Altid stærk og 15 rolig. Han havde aldrig virket bekymret. Han tog sig den tid, ting behøvede og opnåede det, han ville. Da hun var barn, havde han bygget det rare hus, de boede i gennem alle årene, og siden havde han ladet en af sine andre drømme gå i opfyldelse.

Den smukke gamle båd, der overvintrede i deres have og kom 20 ud at sejle på et eller andet tidspunkt om sommeren, når den var klar. Faren sleb den med forskellige grovheder af sandpapir, lakerede, eftersleb og lakerede igen. Havde han ikke sagt, at en mahognibåd skulle lakeres syv gange for at modstå sol og saltvand? Det virkede, som om det var uden betydning, hvornår 25 båden kom i vand. Måske holdt han lige så meget af at nusse om den, som af at sejle i den.

Mon hun huskede forkert? Havde han virkelig været så sindig?

Men hun vidste jo helt bestemt, at han lagde værktøjet fra sig, når hun bad om hjælp til lektier, eller bare et slag kort. Han var fra den tid, hvor folk ikke havde stress. Han kunne have travlt, men blev ikke irriteret, tog bare fat. Han var urokkelig, indtil hendes mor blev syg og gik bort. Da knækkede han. Den stærke mand 5 blev svag, og nu var han så syg, at hans liv kunne tælles i uger eller dage.

Hun kunne lige så godt stå op og tage tidligt på arbejde. Hjertet trak mod hospitalet, men pligten tvang hende mod jobbet. I firmaet var alle søde og deltagende, der var bare ingen, der forstod 10 hende. Klokkerne ringede de fra hospitalet. Hun undskyldte, forklarede. Kollegerne nikkede og sagde 'selvfølgelig'. Hendes skuldre spændte op og genstartede hovedpinen.

En sygeplejerske stoppede hende på gangen. Hun så mærkeligt 15 på hende. Halsen snørede sig sammen.

"Det er okay med din far, han havde bare et lille uheld. Han har det fint nu, men han var lidt ked af det."

"Hvor er han?"

"Ja, vi flyttede ham ind på en stue. Her ..."

Han lå med lukkede øjne. Hun gik langsomt over til ham og 20 rørte ved hans hånd. Den var varm. En lille lettelse for igennem hende. Hun trak en stol over til sengen, og så sad hun der og betragtede sin far. Hun ville ikke miste ham, men samtidig ønskede hun ham fred. Han ville være der, hvor hendes mor var, i himlen. 25

"Kommer du her nu, lille skat."

Stemmen var svag.

"Blev du dårlig i nat, far?"

"Nej."

"Jamen?" 30

Han slog dynen til side. Hun gispede. Han var smurt ind i blod, og der var blå mærker på hele den ene side af kroppen. Hun løb ud efter sygeplejersken, der fortalte, at han var faldet ud af sengen. Det var sket i nattens løb. Han var kold, så de havde åbenbart lagt ham i seng uden at ordne ham. Sygeplejersken havde først set rapporten her til morgen.

Hun bad om at få sin far vasket og røntgengraferet, han kunne jo let have brækket hoften. Sygeplejersken blev rød i ansigtet og gik.

Mens hun kyssede sin far, hviskede hun, at hun nok skulle sørge for, at alt blev ordnet og spurgte ham, om han havde smerter. Han græd lidt og hviskede:

“De må ikke flytte mig ud på gangen igen. Kan du sørge for det? De siger, at jeg skal på et aflastningshjem. Det vil jeg ikke, jeg vil bare hjem. Det gør ikke noget med smerterne, hvis jeg bare kan komme hjem til mor.”

Hun lod hans sidste sætning passere ubemærket. Trak en stol hen til sengen og tog hans hånd, som i går aftes. Var den blevet endnu mindre? De sad stille og mærkede hinanden, så bad hun ham om at fortælle, hvad der var sket. Hun måtte læne sig ind mod hans ansigt for at kunne høre den skælvende stemme.

“Jeg faldt i søvn, da du var gået, men så vågnede jeg, fordi jeg skulle på toilettet. Jeg prøvede at holde mig, til der kom en forbi, men der kom ingen. Jeg tænkte på mor, og alt det sengetøj og besværet, hvis madrassen skulle renses. Så kaldte jeg, men det var der ingen, der hørte.”

Han tav, og hun aede hans kind, ville rejse sig og hente vand, men han åbnede sine trætte øje og fortsatte: “Jeg havde jo ligget på stue 3 dagen før. Jeg kunne se døren, og jeg tænkte, at jeg nok kunne klare at gå ind på det toilet. Jeg beregnede det hele. Først skulle jeg sætte albucerne ned ved siden og hæve mig, så kunne jeg

gribe fat i sengebordet og komme op og sidde. Det gik fint. Da jeg stod på gulvet, tænkte jeg hele tiden på, at jeg skulle holde fast i noget med begge hænder, ligesom dengang på båden, når der var høj sø. Men da jeg stod ved benenden, kunne jeg se, at der var nogle meter hen til toiledøren. Jeg tog et par dybe åndedrag, som mor har lært mig og slap sengen ... men jeg blev vist svimmel, og så faldt jeg.”

Hun blev ved med at se ham. Han talte videre, nu med lukkede øjne: “Det gjorde ondt, og min blære trykkede. Jeg råbte på hjælp, men ...”

Der havde hun ligget vågen hele natten. Hendes underbevidsthed måtte have opfanget noget, tænkte hun. Hvorfor havde hun ikke reageret på det og var kørt ind til ham?

“Jeg blev nødt til at lade vandet i mine underbenklæder ... og på gulvet... Det var frygteligt flovt, men det lettede, selvom det gjorde ondt i siden og ved hoften. Det var koldt at ligge der i den sø. Men jeg tror nok, at jeg alligevel faldt i søvn. Det var lyst, da der kom en hen og sagde noget.”

Hun havde lyst til at styrte ud ad døren og råbe ad alle de tåber, der fik penge for at passe syge mennesker, men som åbenbart ikke holdt øje med de gamle, som lå på gangen.

“Vagten kaldte på assistance. Hun måtte ikke hjælpe mig op, sagde hun. Det kunne skade hendes ryg. Så kom der en mere, som heller ikke måtte løfte, men han puttede en pude under mit hoved. Jeg bad om min dyne, for jeg frøs sådan. Men han sagde, at der ikke måtte komme dyner på gulvet. Så kom portørerne og løftede mig op i sengen. Jeg var så våd og havde vist også et par rifter, der blødte, for jeg blev helt rød på hænderne, da jeg ville mærke på min hofte. Da jeg vågnede, var jeg blevet kørt ind på en stue. Og du var her, min engel.”

Hun sad i en af de blå stole og ventede. Rejste sig, gik ind på forkontoret. Hun spurgte efter overlægen, men fik besked på, at han var optaget. Da han endelig dukkede op, gav han hende et kort nik og sukkede. Han så ned i et journalark, skimmede det og løftede så sine briller op i panden. 5

"Jeg forstår, at du forlangte, at vi tog et røntgenbillede af din far. Der var som ventet ingen frakturer. Det er overfladiske skrammer som resultat af en utilsigtet hændelse."

Han kastede et blik på sit ur og lod øjnene hvile tilstrækkeligt længe til at have sikret sig, at hun fangede signalet. 10

"Er du klar over, hvad der er sket?"

Han sukkede. Nikkede.

"Din far faldt ud af sengen og slap godt fra det."

Hun kunne ikke sige noget, men tænkte, at lægen skulle vide, hvilken vidunderlig mand hendes far havde været. Han skulle høre om båden og de små rollinger, som han havde lært at sejle, og han skulle vide, hvor kærlig han havde været over for hendes mor. Hendes far havde ikke fortjent at ligge på en kold gang i en sø af tis, han fortjente omsorg og opmærksomhed. Lægen så irriteret på hende og skottede igen til uret. Hun prøvede at klare sine tanker. 20

"Min far på 93 blev flyttet fra sin stue og ud på gangen!"

"Vi får ikke de fornødne midler tilført og må prioritere patienterne."

Hun sank klumpen og mærkede, hvordan en lille styrke kom til hende. Med roligere stemme end før sagde hun: 25

"Der er ingen klokke på gangen. Han havde brug for hjælp og råbte, men ingen kom."

Lægen forklarede i en belærende tone, at man så må benytte sig af sin ble. Hun svarede, nu igen lidt for højt, at han jo netop ikke havde ble på. 30

"Beklageligt som sagt, men ..."

Han rejste sig halvt op.

"Hvorfor var der ikke sat sengehest op, og hvorfor har I ikke klokker på gangene?"

"Din far har formentlig deaktiveret sengehesten," svarede han og åbnede døren. Men nu var hun vred og råbte, at man kan få trådløse alarmer til alt muligt andet. 5

"Javel."

"Er du ligeglad?"

Lægen vendte sig. Hun kunne pludselig se, at han var træt, måske meget træt. Han trak vejret dybt og sagde, at geriatrien, altså de afsnit med gamle langtidspatienter, generelt var underprioriteret, og så skete den slags hændelser. Overbebyrdede mennesker holdt sig ofte til de gængse regler, det var nemmere at forholde sig til end mere personlige løsninger. 10 15

Hans øjne var milde, det havde hun ikke bemærket til at starte med.

"Brug hellere din tid hos din far. Der er den ikke spildt."

